

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Cdo/174/2021
Identifikačné číslo spisu: 4616207453
Dátum vydania rozhodnutia: 30.11.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Peter Brňák
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:4616207453.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne Ing. E. E., bývajúcej v F. - P., F. XXX/X, zastúpenej advokátom Pavlom Trnkom, so sídlom v Bánovciach nad Bebravou, Novomeského 1322/16, proti žalovanej Strednej odbornej škole techniky a služieb, so sídlom v Nitre, Cintorínska 4, IČO: 00 596 868, zastúpenej advokátskou spoločnosťou KOTRUSZ-BENČÍK, s.r.o., so sídlom v Nitre, Štefánikova 57, IČO: 47 237 252, o určenie neplatnosti výpovede a určenie, že pracovný pomer ďalej trvá a o zaplatenie náhrady mzdy, vedenom na Okresnom súde Topoľčany pod sp. zn. 5Cpr/16/2016, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Nitre zo dňa 19. novembra 2020, č. k. 7CoPr/2/2019-393, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobkyňa má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Topoľčany rozsudkom zo 10. decembra 2018 č. k. 5Cpr/16/2016-258 žalobu ktorou sa žalobkyňa domáhala určenia neplatnosti výpovede z pracovného pomeru zo dňa 20. júna 2016, určenia trvania pracovného pomeru a vyplatenia mzdy a náhrady mzdy v sume 3.032,24 eur s príslušenstvom, z dôvodu jej preradenia z 11. platovej triedy do 9. platovej triedy za obdobie od 1. novembra 2015 do 31. augusta 2016 (suma 1.891,- eur) a zabráneniu žalovanej získať žalobkyni príjem za nadčasové hodiny (suma 1.141,25 eur), zamietol (výrok I.). O nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP tak, že úspešnej žalovanej priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% (výrok II.).

1.1 Vec právne posúdil s poukazom na § 61 ods. 1, 2, § 63 ods. 1 písm. d/ bod 1, ods. 2, § 74, § 240 ods. 9, 10, § 77, § 79 ods. 1 Zákonníka práce, § 7 ods. 1-9, § 13, § 8a ods. 1 - 5, § 8b ods. 1 - 10, § 61 ods. 1, 2 zákona č. 317/2009 Z. z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch.

1.2 Na základe vykonaného dokazovania mal súd prvej inštancie za preukázané, že výpoveď daná žalovanou žalobkyni zo dňa 20. júna 2016, doručená žalobkyni dňa 27. júna 2016 spĺňala formálnoprávne aj hmotnoprávne podmienky zrušujúceho prejavu skončenia pracovného pomeru zamestnanca, ktorý bol urobený písomne, bol doručený druhej strane, žalovaná voči žalobkyni uplatnila

rovnaký výpovedný dôvod, na ktorý ním bola vopred upozornená, a o ktorom vedela, pričom zo strany žalovanej v čase pred podaním výpovede k zmene ani k úprave výpovedného dôvodu nedošlo, o čom svedčí aj znenie výpovede zo dňa 20. júna 2016, ktoré korešponduje s jej predchádzajúcimi skutkovými okolnosťami, a to výpoveď z dôvodu nesplnenia kvalifikačných predpokladov - § 63 ods. 1 písm. d/, bod 1 Zákonníka práce, a to pedagogickej spôsobilosti v zmysle § 8 zákona č. 317/2009 Z. z.. Uviedol, že zamestnávateľ - žalovaná pred daním výpovede žalobkyni riadne zistil dôvod, pre ktorý bola žalobkyni daná výpoveď, a ktorý súd považoval za taký dôvod, ktorý mohol viesť k skončeniu pracovného pomeru výpoveďou podľa §-u 63 ods. 1 písm. d/ bod 1 Zákonníka práce, t. j. mal za to, že žalobkyňa nespĺňala kvalifikačné predpoklady na výkon dohodnutej práce u žalovanej, keď nepreukázala pedagogickú spôsobilosť pre vyučovanie ekonomických predmetov a anglického jazyka dokladom, ktorého existencia potvrdzuje získanie osobitného kvalifikačného predpokladu, ktorým je vysvedčenie. Konštatoval, že doplňujúce pedagogické štúdium predstavuje osobitný kvalifikačný predpoklad, ktoré je špecializačnou formou vzdelávania ustanoveného osobitným predpisom. Týmto osobitným predpisom je zákon č. 553/2003 Z. z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Uvedený predpis ustanovuje aj doklad, ktorého existencia potvrdzuje získanie osobitného kvalifikačného predpokladu. Uviedol, že v zmysle § 4 ods. 3 vyššie uvedenej vyhlášky, je určené, že dokladom o získaní pedagogickej spôsobilosti je vysvedčenie. Z vyššie uvedeného vyplýva, že jediným spôsobom preukázania získania pedagogickej spôsobilosti žalobkyne ako zamestnanca podľa § 8b zákona, ktorý sú zamestnávateľ ako aj orgán štátnej školskej inšpekcie povinní akceptovať ako dostatočný, bolo vysvedčenie, ktoré však žalobkyňa nepredložila.

1. 3. Vzhľadom na to, že všetky podmienky predmetnej výpovede boli splnené, pričom v konaní bolo zistené, že žalobkyňa nespĺňala kvalifikačné predpoklady na výkon požadovanej práce u žalovanej, dospel súd k záveru, že od zamestnávateľa - žalovanej nie je možné požadovať, aby žalobkyňu naďalej zamestnávala, preto podľa § 77 Zákonníka práce je výpoveď platná, aj keď zástupcovia zamestnancov odmietli udeliť súhlas s výpoveďou danej žalobkyni žalovanej.

1.4. Pokiaľ ide o nárok žalobkyne na zaplatenie mzdy a náhrady mzdy v sume 3.032,24eur v hrubom s príslušenstvom z dôvodu jej preradenia z 11. platovej triedy do 9. platovej triedy za obdobie od 1. novembra 2015 do 31. augusta 2016 (suma 1.891,- eur) a zabráneniu žalovanej získať žalobkyni príjem za nadčasové hodiny (suma 1.141,25 eur), ako už bolo uvedené, keďže žalobkyňa zamestnávateľovi - žalovanej v stanovenej lehote nepreukázala vysvedčením, že absolvovala doplňujúce pedagogické štúdium, pri jej preradení do 9. platovej triedy, tak postupovala žalovaná v súlade so zákonom, preto ani v tejto časti žaloba dôvodná nebola.

2. Krajský súd v Nitre na odvolanie žalobkyne rozsudkom zo 19. novembra 2020, sp. zn. 7CoPr/2/2019 rozsudok súdu prvej inštancie v časti zamietajúceho výroku, týkajúceho sa neplatnosti výpovede z pracovného pomeru zmenil tak, že určil, že výpoveď z pracovného pomeru, založeného medzi žalobkyňou ako zamestnancom a žalovanou ako zamestnávateľom pracovnou zmluvou zo dňa 1. októbra 1998, uložená žalobkyni listom žalovanej zo dňa 20. júna 2016, doručená žalobkyni dňa 27. júna 2016, je neplatná. V časti zamietajúceho výroku týkajúceho sa určenia, že pracovný pomer medzi žalobkyňou a žalovanou trvá, odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil, a v časti zamietajúceho výroku týkajúceho sa zaplatenia náhrady mzdy vo výške 3.022,24 eur s príslušenstvom, ako aj vo výroku o trovách konania odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

2.1. Odvolací súd v zmysle § 384 ods. 3 CSP na nariadenom pojednávaní zopakoval dokazovanie vykonané súdom prvej inštancie a zároveň doplnil dokazovanie oboznámením novej listiny - stanoviska Filozofickej fakulty UKF v Nitre ohľadom vyjadrenia k nevydaniu dokladu o absolvovaní doplňujúceho pedagogického štúdia. Z tohto stanoviska nepochybne vyplýva, že Ing. E. absolvovala v rámci doplňujúceho štúdia záverečné skúšky z predmetov psychológia a pedagogika. Vykonaním tejto skúšky teda absolvovala časť štúdia, ktorá bola potrebná na získanie kvalifikácie v rámci rekvalifikačného rozširujúceho štúdia anglického jazyka. Zároveň je v ňom uvedené, že Ing. E. nebola prijatá na samostatné doplňujúce pedagogické štúdium a záverečná skúška z tohto odboru obsahovala výberovo len tie predmety, ktoré boli nevyhnutnou súčasťou rozširujúceho štúdia anglického jazyka a jeho schváleného študijného plánu. Z tohto dôvodu nemohlo byť Ing. E. E. vystavené vysvedčenie ako

doklad o absolvovaní doplňujúceho pedagogického štúdia.

2.2. Na základe vykonaného dokazovania odvolací súd uzavrel, že aj keď žalobkyni Pedagogickou fakultou v Nitre dňa 13. októbra 1993 nebolo vydané vysvedčenie o absolvovaní doplňujúceho štúdia, je nepochybné, že žalobkyňa toto štúdium absolvovala. 2.3. Odvolací súd v odôvodnení rozhodnutia doplnil, že „nemožno k hodnoteniu splnenia pedagogickej spôsobilosti u žalobkyni pristupovať tak prísne formalisticky, že len z dôvodu nevydania vysvedčenia ako dokladu o absolvovaní doplňujúceho štúdia, súd poprie absolvovanie tohto štúdia žalobkyňou, ktorá nepochybne v konaní preukázala jeho ukončenie Zápisom o absolvovaní ústnej záverečnej skúšky. Zároveň absolvovanie doplňujúceho štúdia bolo nevyhnutnou podmienkou pokračovania v rozširujúcom pedagogickom štúdiu. Len samotné nevydanie vysvedčenia žalobkyni ako absolventovi doplňujúceho pedagogického štúdia, nepreukazuje v danej veci existenciu výpovedného dôvodu, teda nespĺňanie kvalifikačných predpokladov - pedagogickej spôsobilosti“.

2.4. Odvolací súd preto dospel k záveru, že výpoveď žalovanej zo dňa 20. júna 2016 doručená žalobkyni dňa 27. júna 2016 je neplatná pre nedostatok hmotnoprávneho dôvodu výpovede, teda nepreukázania skutočnosti, že žalobkyňa ako zamestnanec nespĺňala kvalifikačné predpoklady - pedagogickú spôsobilosť. Preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v zmysle § 388 CSP zmenil v časti zamietajúceho výroku týkajúceho sa neplatnosti výpovede z pracovného pomeru tak, že určil, že výpoveď z pracovného pomeru, založeného medzi žalobkyňou ako zamestnancom a žalovanou ako zamestnávateľom pracovnou zmluvou zo dňa 1. októbra 1998, uložená žalobkyni listom žalovanej zo dňa 20. júna 2016, doručená žalobkyni dňa 27. júna 2016, je neplatná.

2.5. V časti zamietajúceho výroku týkajúceho sa určenia trvania pracovného pomeru napadnutý rozsudok potvrdil podľa § 384 ods. 1 CSP z dôvodu, že pri neplatnom skončení pracovného pomeru, pracovný pomer zamestnanca nekončí, ale trvá naďalej (§ 79 Zákonníka práce), preto na takomto určení žalobkyňa nemá naliehavý právny záujem.

2.6. V časti nároku žalobkyne na náhradu mzdy, ako i vo výroku o náhrade trov konania napadnutý rozsudok zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie s poukazom na § 389 ods. 1 písm. c/ CSP, keďže vzhľadom na určenie neplatnosti výpovede bude potrebné, aby sa prvoinštančný súd zaoberal nárokom na náhradu mzdy, ku ktorému nároku nevykonal žiadne dokazovanie.

3. Žalovaná podala proti rozsudku odvolacieho súdu dovolanie, prípustnosť ktorého vyvodzovala z ustanovenia § 420 písm. f/ a § 421 ods. 1 písm. b/ CSP. Žiadala, aby najvyšší súd napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu zrušil a vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie, alebo aby dovolací súd napadnuté rozhodnutie zmenil a sám vo veci rozhodol.

3.1. V úvode podaného dovolania žalovaná v podstate zopakovala celú svoju predsúdnú argumentáciu a prezentovala posudzovaný súdny spor cez prizmu ňou opakovane prezentovaného skutkového stavu, dokazovania i jeho ne/hodnotenia. K vade podľa § 420 CSP uviedla, že odvolací súd sa v odôvodnení rozsudku nevysporiadal s viacerými vyjadreniami Okresného úradu Nitra, odboru školstva, vyjadreniami Ministerstva a v konečnom dôsledku aj vyjadrením Univerzity Konštantína Filozofa uvádzajúcimi, že žalobkyňa nespĺňa kvalifikačné predpoklady na výkon práce pre zamestnávateľa, nakoľko nezískala potrebnú pedagogickú spôsobilosť v dôsledku čoho ani nespĺňa zákonom vyžadované kvalifikačné predpoklady. V dovolaní vyjadrila svoj nesúhlas s názorom odvolacieho súdu v bode 19. napadnutého rozsudku, v ktorom odvolací súd uvádza, že „nemožno k hodnoteniu splnenia pedagogickej spôsobilosti u žalobkyni pristupovať tak prísne formalisticky, že len z dôvodu nevydania vysvedčenia ako dokladu o absolvovaní doplňujúceho štúdia, súd poprie absolvovanie tohto štúdia žalobkyňou, ktorá nepochybne v konaní preukázala jeho ukončenie Zápisom o absolvovaní ústnej záverečnej skúšky“, nakoľko uvedený názor odvolacieho súdu nezohľadňuje zistený stav ani platnú právnu úpravu upravujúcu podmienky získania pedagogickej spôsobilosti. Konštatovala, že predmetom konania nebolo vydanie, resp. nevydanie vysvedčenia ako formálneho dokumentu preukazujúceho absolvovanie doplňujúceho pedagogického štúdia, ale hodnotenie skutočnosti, či žalobkyňa spĺňa zákonom stanovené kvalifikačné predpoklady na výkon práce u zamestnávateľa. Odvolací súd sa preto podľa názoru žalovanej odklonil od zákonného znenia § 8 ods. 4 zákona o pedagogických zamestnancoch, keď ustálil, že dokladom o získaní pedagogickej spôsobilosti a špeciálnopedagogickej spôsobilosti nemusí byť nevyhnutne len vysvedčenie, ale na preukázanie tejto skutočnosti postačuje aj predloženie zápisu o záverečnej skúške.

3.2. Podľa žalovanej „...je v rozpore s platnou právnou úpravou konštatovanie, že na preukázanie absolvovania doplnkového pedagogického štúdia nie je potrebné predloženie vysvedčenia, ako jediného záväzného dokladu, ako i to, že dôkazom o absolvovaní doplnkového pedagogického štúdia je absolvovanie predmetov pedagogika a psychológia (hoci doplnkové pedagogické štúdium obsahuje ešte tretí predmet didaktika odborného predmetu, ktorý žalobkyňa neabsolvovala)“. Nakoľko podľa dovolateľky „táto otázka“ doposiaľ nebola dovolacím súdom riešená, je daná prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, pričom dovolacím dôvodom je nesprávne právne posúdenie veci podľa § 432 ods. 1 písm. c/ CSP spočívajúce v rozpornom závere odvolacieho súdu, že je možné nedostatok (absenciu) absolvovania doplnkového pedagogického štúdia dodatočne konvalidovať absolvovaním rozširujúceho štúdia, na ktoré je však uchádzača možné prijať len po úspešnom získaní pedagogickej spôsobilosti - absolvovaní doplnkového pedagogického štúdia.

4. Žalobkyňa vo vyjadrení k dovolaniu navrhla dovolanie odmietnuť, eventuálne zamietnuť.

5. Žalovaná v ďalšom vyjadrení opätovne zosumarizovala námietky uvedené v dovolaní, pričom skonkretizovala, že „Odvolací súd sa napadnutým rozsudkom odklonil od zákonného znenia ustanovenia § 8 ods. 4 zákona o pedagogických zamestnancoch, keď ustálil, že dokladom o získaní pedagogickej spôsobilosti a špeciálnopedagogickej spôsobilosti nemusí byť nevyhnutne len vysvedčenie, ale na preukázanie tejto skutočnosti považoval za postačujúce aj predloženie zápisu o záverečnej skúške. Navyše odvolací súd mal za preukázané získanie pedagogickej spôsobilosti a splnenie kvalifikačných predpokladov zo Zápisu o záverečnej skúšky, ktorý obsahuje hodnotenie len z dvoch z celkového počtu troch predmetov, ktoré mali byť vykonané v zmysle zákonných požiadaviek na absolvovanie takéhoto štúdia v zmysle vyhlášky č. 68/1985 Zb. Odvolací súd nezdôvodnil svoj odklon od ustanovení zákona o pedagogických zamestnancoch, ani neuviedol akým spôsobom sa vysporiadal s jednotlivými stanoviskami a vyjadreniami špecializovaných orgánov štátnej správy, ktoré jednomyselne uvádzali, že žalobkyňa nespĺňa kvalifikačné predpoklady na výkon práce. V napadnutom rozhodnutí absentuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie ako aj relevantná argumentácia. Odvolací súd napadnutým rozhodnutím vytvoril na strane zamestnávateľa stav právnej neistoty, keď uložil zamestnávateľovi povinnosť akceptovať iný ako zákonom vyžadovaný doklad o dosiahnutí potrebného vzdelania. Zamestnávateľ nevie spoľahlivo určiť, aký doklad je od zamestnanca oprávnený a povinný vyžadovať a rovnako ani to, aký doklad je orgán kontroly povinný akceptovať“.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) skúmal, či sú dané procesné predpoklady pre uskutočnenie meritórneho dovolacieho prieskumu a dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť (§ 447 písm. c/ CSP).

7. Dovolanie treba považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolací súd nie je súdom tretej inštancie, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu (viď napríklad rozhodnutia sp. zn. 2Cdo/165/2017, 3Cdo/14/2017, 4Cdo/157/2017, 5Cdo/155/2016, 8Cdo/67/2017). Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu (1Cdo/6/2014, 3Cdo/209/2015, 3Cdo/308/2016, 5Cdo/255/2014).

8. O všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch platí, že narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená (meritórnym rozhodnutím predstavujúcim *res iudicata*), musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti. Právnu úpravu dovolania a dovolacieho konania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých môže byť výnimočne prelomená záväznosť už právoplatného rozhodnutia, nemožno interpretovať rozširujúco; namiesto je tu skôr reštriktívny výklad (3Cdo/319/2013, 1Cdo/348/2013, 3Cdo/357/2016, 3ECdo/154/2013, 3Cdo/208/2014).

9. Ak by najvyšší súd bez ohľadu na prípadnú neprípustnosť dovolania pristúpil k posúdeniu vecnej

správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu a na tom základe ho prípadne zrušil, porušil by základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane [porovnaj rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) sp. zn. II. ÚS 172/03].

10. Naznačenej mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

11. Žalovaná v prvom rade vyvodzovala prípustnosť podaného dovolania na základe ustanovenia § 420 písm. f/ CSP, v zmysle ktorého dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, keď vytykal odvolaciemu súdu nedostatočné odôvodnenie rozsudku.

12. Podstatou práva na spravodlivý proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý súdny proces pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

13. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva aj povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05). Súd sa z tohto dôvodu nemusí v odôvodnení svojho rozhodnutia zaoberať úplne všetkými dôvodmi a argumentmi procesných strán; postačujúcim je, ak z odôvodnenia rozhodnutia sú zrejmé všetky skutočnosti objasňujúce skutkový a právny základ rozhodnutia, ktoré sú podstatné pre rozhodnutie (II. ÚS 76/07).

14. Na zásade, podľa ktorej nepreskúmateľnosť zakladá (len) „inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), zotrvalo aj zjednocujúce stanovisko R 2/2016, právna veta ktorého znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ OSP“. Podľa právneho názoru vec prejednávajúceho senátu sa zmeny v právnej úprave dovolania a dovolacieho konania, ktoré nadobudli účinnosť od 1. júla 2016, nedotkli podstaty a zmyslu tohto stanoviska; vzhľadom na to treba toto stanovisko považovať za aktuálne aj po uvedenom dni.

15. Dovolací súd dodáva, že obsah spisu nedáva žiadny podklad pre to, aby sa na daný prípad uplatnila druhá veta tohto stanoviska, ktorá predstavuje krajnú výnimku z prvej vety a týka sa výlučne len celkom ojedinelých prípadov, ktoré majú znaky relevantné aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. O taký prípad ide v praxi napríklad vtedy, keď rozhodnutie súdu neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie, alebo keď sa vyskytli „vady najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“ (pozri Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009), prípadne ak došlo k vade tak zásadnej, že mala za následok „justičný omyl“ (Ryabykh proti Rusku, rozsudok z roku 2003).

16. Dovolací súd konštatuje, že odôvodnenie napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu obsahuje zrozumiteľné vysvetlenie dôvodov, na ktorých dovolací súd založil svoje rozhodnutie a jeho postup bol v súlade so zákonom.

16.1. Dovolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia popísal obsah podstatných skutkových tvrdení

strán a dôkazov vykonaných v konaní, vysvetlil, ako skutkové tvrdenia a právne argumenty posúdil, uviedol, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, a zároveň citovali ustanovenia, ktoré aplikoval a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu sa vyporiadava so všetkými podstatnými odvolacími námietkami žalobkyne a ostatnými rozhodujúcimi skutočnosťami. Myšlienkový postup odvolacieho súdu je v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na všetky rozhodujúce skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal.

16.2. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia je zrejmé, z akých právnych úvah vychádzal, keď dospel k záveru, že i keď žalobkyňa Pedagogickou fakultou v Nitre dňa 13. októbra 1993 nebolo vydané vysvedčenie o absolvovaní doplnujúceho štúdia, je nepochybné, že žalobkyňa toto štúdium absolvovala (pozri bod 18, 19).

16.3. Žalovaná namietala, že odvolací súd sa nevyporiadal s viacerými vyjadreniami Okresného úradu Nitra, odboru školstva, vyjadreniami Ministerstva a v konečnom dôsledku aj vyjadrením Univerzity Konštantína Filozofa uvádzajúcimi, že žalobkyňa nespĺňa kvalifikačné predpoklady na výkon práce pre zamestnávateľa, nakoľko nezískala potrebnú pedagogickú spôsobilosť v dôsledku čoho ani nespĺňa zákonom vyžadované kvalifikačné predpoklady.

16.4. K vyššie uvedenej námietke dovolateľky je potrebné uviesť, že bez bližšej konkretizácie listinných dôkazov, s ktorými sa odvolací súd nevyporiadal a uvedenia, akú zmenu v právnom stave veci by prinieslo ich posúdenie zo žalovanou predkladaného hľadiska, sa s ňou nedá bližšie zaoberať. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku je pritom možné s určitosťou vyvodiť, z ktorých dôkazov odvolací súd vychádzal a ako ich vyhodnotil (bod 14, 15, 17 až 19), čo umožňovalo žalovanej svoju námietku konkretizovať tak, aby umožnila na jej základe dovolací prieskum.

16.5. Záverom možno konštatovať, že z obsahu odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, že odvolací súd pri hodnotení skutkových zistení a skutkových záverov neopomenul vziať do úvahy žiadnu z namietaných skutočností, či skutočností, ktoré v konaní vyšli najavo, z odôvodnenia je zrejmé, ako a z akých dôvodov odvolací súd rozhodol a podľa názoru dovolacieho súdu má odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu (ktoré treba v spojení s rozhodnutím súdu prvej inštancie chápať ako jeden vecný celok) všetky náležitosti v zmysle § 393 CSP. Za procesnú vadu konania podľa ustanovenia § 420 písm. f/ CSP nemožno považovať to, že žalovaná sa s rozhodnutím odvolacieho súdu nestotožňuje a že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa jej predstáv. Samotná skutočnosť, že dovolateľ so skutkovými a právnymi závermi vyjadrenými v odôvodnení napadnutého rozsudku nesúhlasí a nestotožňuje sa s ním, nemôže sama osebe viesť k založeniu prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f/ CSP, pretože do práva na spravodlivý proces nepatrí právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ním predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jeho vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne dožadovať sa ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 98/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

17. Zhodnotiac obsah dovolania žalovanej možno opodstatnene zrekapitulovať, že ostatná časť dovolacích argumentov sa týka nesprávneho právneho posúdenia.

18. Žalovaná podala dovolanie podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP v rámci ktorého nesúhlasila s právnym záverom odvolacieho súdu, „že na preukázanie absolvovania doplnkového pedagogického štúdia nie je potrebné predloženie vysvedčenia, ako jediného záväzného dokladu, ako i to, že dôkazom o absolvovaní doplnkového pedagogického štúdia je absolvovanie predmetov pedagogika a psychológia (hoci doplnkové pedagogické štúdium obsahuje ešte tretí predmet didaktika odborného predmetu, ktorý žalobkyňa neabsolvovala)“ a s posúdením, „že je možné nedostatok (absenciu) absolvovania doplnkového pedagogického štúdia dodatočne konvalidovať absolvovaním rozširujúceho štúdia, na ktoré je však uchádzača možné prijať len po úspešnom získaní pedagogickej spôsobilosti - absolvovaní doplnkového pedagogického štúdia.“ (bod 3.2.).

19. Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ

uvedie právne posúdenie vecí, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

20. Podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená. Relevanciu podľa tohto ustanovenia (rovnako ako v prípade písmen a/ a c/ rovnakého paragrafu, odseku i zákona) má len právna (nie skutková) otázka, na ktorej spočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu. Musí ísť pritom o takú právnu otázku, ktorá bola podľa názoru dovolateľa odvolacím súdom vyriešená nesprávne (porovnaj § 432 ods. 1 CSP) a pri ktorej - s prihliadnutím na individuálne okolnosti veci (prípady) - zároveň platí, že ak by bola vyriešená správne, súdy (alebo prinajmenšom ten z nich, ktorý rozhodol v druhej inštancii) by nevyhnutne rozhodli (rozhodol) inak - spôsobom pre dovolateľa priaznivejším.

20.1. V dovolaní, prípustnosť ktorého sa vyvodzuje z § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, uvedený dôvod prípustnosti dovolania proti rozhodnutiam odvolacieho súdu predpokladá v prvom rade formuláciu právnej otázky a zároveň, že danú právnu otázku dovolací súd dosiaľ neriešil a je tu preto daná potreba, aby dovolací súd ako najvyššia súdna autorita túto otázku vyriešil.

20.2. Aby teda určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska citovaného zákonného ustanovenia, musí ísť predovšetkým o otázku právnu. Jej riešenie sa bezprostredne odvíja od aplikácie (výkladu, interpretácie) noriem hmotného alebo procesného práva (napr. Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine, Civilných procesných kódexov a pod.). Nemôže ísť (len) o otázku skutkovú, teda takú, ktorá sa spravidla spája s tvrdeniami sporových strán a býva predmetom dokazovania.

21. Žalovaná vyvodzuje prípustnosť jej dovolania z § 421 ods. 1 písm. b/ CSP. Ňou zadefinované právne otázky špecifikované v bode 19. tohto uznesenia by mohli mať znaky relevantné v zmysle uvedeného zákonného ustanovenia iba vtedy, ak by výsledok ich riešenia (posúdenia a vyhodnotenia) odvolacím súdom predstavoval jediný a výlučný dôvod, pre ktorý by nebolo žalobe vyhovené. Žalovaná ale tieto otázky nastolila v inej situácii, než v ktorej vyhovenu žalobe žalobkyňi opodstatňoval samotný záver súdu o tom, že žalobkyňa fakticky (objektívne) získala vzdelanie v oblasti pedagogiky, psychológie a didaktiky vyučovacích predmetov (t. j. pedagogickú spôsobilosť v rozsahu vymedzenom § 8 ods. 1 písm. a/ zákona č. 317/2009 Z. z.) ako nevyhnutného kvalifikačného predpokladu na výkon pedagogickej činnosti učiteľa u žalovanej, ktoré získanie takéhoto vzdelania bolo osvedčené vysvedčením o rozšírenej pedagogickej spôsobilosti žalobkyne na vyučovanie anglického jazyka v 5. - 12. ročníku základnej a strednej školy vystaveného dňa 29. júna 1995 Fakultou humanitných vied Vysoké školy pedagogickej v Nitre ako prílohy k diplomu vydanom Vysokou školou ekonomickou v Bratislave, na základe čoho žalobkyňa získala kvalifikačné predpoklady na výkon ďalšej pedagogickej činnosti podľa § 8a ods. 1 cit. zákona, ktorú kvalifikáciu môže získať iba pedagogický zamestnanec, ktorý spĺňa kvalifikačný predpoklad pedagogickej spôsobilosti podľa § 8 ods. 1 (súčasťou ktorého štúdia bola podľa stanoviska Filozofickej fakulty Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre z 25. mája 2020 i didaktika - pozn. odvolacieho súdu) a tiež zápisom zo záverečnej skúšky z dopĺňujúceho pedagogického štúdia z 13. októbra 1993 v predmetoch pedagogika a psychológia. Odvolací súd tým nespochybnil nevyhnutnosť získania pedagogickej spôsobilosti (§ 8 zákona č. 317/2009 Z. z.) žalobkyňou pre splnenie kvalifikačných predpokladov žalobkyne na výkon pedagogickej činnosti učiteľa akademických predmetov strednej školy (angličtiny a ekonomických predmetov), ktorú mal osvedčenú podľa predchádzajúcej vety.

21.1. Predmetné „dovolacie“ otázky sa teda v okolnostiach tohto dovolacieho konania netýkali takých záverov, výlučne na ktorých spočíva dovolaním napadnuté rozhodnutie. Takto dovolateľkou nastolené otázky nezodpovedajú takým, ktorých zodpovedanie odvolacím súdom by mohlo viesť k zrušeniu alebo zmene dovolaním napadnutého rozhodnutia. Pritom cieľom civilného sporového konania (aj pred odvolacím súdom) je poskytnúť reálnu ochranu právam, nie riešiť otázky, ktorých výsledok sa nijako nepremietne do právnej sféry procesných strán.

22. So zreteľom na uvedené dospel dovolací súd k záveru, že otázka nastolená žalobkyňou v dovolaní

nemá v okolnostiach daného sporu (a tohto dovolacieho konania) znaky relevantné v zmysle § 421 ods. 1 písm. b/ CSP; v dôsledku čoho prípustnosť jej dovolania z tohto ustanovenia nevyplýva.

23. Pokiaľ by dovolací súd absenciu konkrétne a riadne vymedzenej právnej otázky nezohľadnil a napriek tomu by pristúpil aj k posúdeniu dôvodnosti podaného dovolania, uskutočnil by procesne neprípustný bezbrehý dovolací prieskum priečiaci sa cieľu sledovanému ustanovením § 421 ods. 1 CSP (porovnaj 1Cdo/23/2017, 2Cdo/117/2017, 3Cdo/6/2017, 4Cdo/95/2017, 7Cdo/140/2017, 8Cdo/78/2017). Ak by bez ohľadu na neprípustnosť dovolania pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu [a na tom základe ho (dokonca) prípadne zrušil], porušil by základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane (II. ÚS 172/03).

24. Ďalej podľa dovolacieho súdu najvyšší súd vo viacerých rozhodnutiach poukázal na to, že prípustnosť dovolania má vo všeobecnosti stránku objektívnu a subjektívnu (viď napríklad rozhodnutia sp. zn. 1Cdo/231/2014, 2Cdo/107/2013, 3Cdo/139/2015, 4Cdo 190/2013, 5Cdo/441/2014, 6Cdo/250/2011).

24.1. Objektívna stránka sa nevzťahuje na osobu konkrétneho dovolateľa a zohľadňuje (len) vecný aspekt tohto opravného prostriedku - či smeruje proti rozhodnutiu vykazujúcemu zákonné znaky rozhodnutia, proti ktorému je dovolanie prípustné. Objektívnu prípustnosť dovolania vymedzujú ustanovenia § 419 až § 422 CSP.

24.2. Subjektívna stránka prípustnosti dovolania sa naopak viaže na osobu konkrétneho dovolateľa a zohľadňuje osobný aspekt toho, kto podáva dovolanie - či je u neho daný dôvod, ktorý ho oprávňuje podať dovolanie. Pri skúmaní subjektívnej stránky prípustnosti dovolania treba vziať na zreteľ, či dovolateľ bol negatívne dotknutý napadnutým rozhodnutím (viď tiež R 50/1999). Posúdenie subjektívnej prípustnosti dovolania pritom predchádza posúdeniu objektívnej prípustnosti dovolania; pokiaľ dovolací súd dospeje k záveru, že dovolanie podáva ten, kto naň nie je oprávnený, neskúma už, či je dovolanie prípustné po objektívnej stránke.

25. Subjektívny aspekt prípustnosti dovolania reflektuje stav procesnej ujmy dovolateľa, ktorý sa prejavuje v porovnaní (1) pre neho najpriaznivejšieho výsledku, ktorý mohol byť nastolený rozhodnutím odvolacieho súdu, a (2) reálneho výsledku daného rozhodnutím odvolacieho súdu. Oprávnenie podať dovolanie má len strana (účastník konania), v neprospech ktorej bolo rozhodnuté.

26. Zamietnutie žaloby predstavuje vo všeobecnosti procesný úspech toho žalovaného, voči ktorému bola žaloba zamietnutá. V danom prípade súd prvej inštancie svojím rozsudkom zamietol žalobu žalobkyne v časti žiadaného určenia trvania pracovného pomeru (táto časť rozsudku vyznela v prospech žalovanej a v neprospech žalobkyne). Odvolací súd túto časť výroku prvoinštančného rozsudku, napadnutým rozsudkom potvrdil. Dovolaním napadnuté rozhodnutie potvrdzujúce zamietnutie žaloby voči dovolateľke v tejto časti teda z procesného hľadiska znamenalo jej procesný úspech - nezasiahlo negatívne do jej právneho postavenia. To znamená, že v danom prípade je dovolanie podané tým, kto nebol subjektívne oprávnený podať dovolanie.

27. Žalovaná dovolaním napadla i tú výrokovú časť rozsudku odvolacieho súdu, ktorou rozsudok súdu prvej inštancie v časti zamietnutia nároku žalobkyne na zaplatenie náhrady mzdy vo výške 3.022,24 eur s príslušenstvom, ako aj v časti o náhrade trov konania zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Dovolaním žalovanej je tak napadnutý i zrušujúci výrok rozsudku krajského súdu.

28. Podľa § 420 CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak konanie trpí niektorou z procesných väd vymenovaných v písmenách a) až f) tohto zákonného ustanovenia.

29. Spoločným znakom všetkých rozhodnutí odvolacieho súdu z hľadiska prípustnosti dovolania podľa § 420 CSP je, že musí ísť o rozhodnutie vo veci samej alebo o rozhodnutie, ktorým sa konanie končí. Vecou samou treba rozumieť predmet konania tak, ako bol vymedzený v žalobe a o ktorom má byť v konaní vecne rozhodnuté, pričom súd rozhoduje vo veci samej rozsudkom (§ 212 ods. 1 CSP).

Rozhodnutím, ktorým sa konanie končí, je rozhodnutie, po vydaní ktorého sa vec s konečnou platnosťou ukončí, súd už ďalej vo veci samej nekoná a nerozhoduje. Ak dovolateľ vyvodzuje prípustnosť (a súčasne dôvodnosť) dovolania z ustanovenia § 420 CSP, dovolací súd musí posúdiť, či sa dovolaním napáda rozhodnutie vo veci samej, prípadne rozhodnutie, ktorým sa konanie končí.

30. Dovolací súd preto zastáva názor, podľa ktorého výroková časť napadnutého rozsudku (štvrtá výroková veta), ktorou odvolací súd zrušil rozhodnutie súdu prvej inštancie a vec mu vrátil na ďalšie konanie, nie je rozhodnutím, ktorým sa konanie (o veci vymedzenej žalobou) končí. V dôsledku kasácie prvoinštančného rozhodnutia a vrátenia veci na ďalšie konanie v tejto časti, vec nie je právoplatne skončená a súd prvej inštancie znovu o nej koná a rozhoduje.

31. Dovolací súd na základe vyššie uvedeného konštatuje, že proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bolo zrušené uznesenie súdu prvej inštancie a vec vrátená tomuto súdu na ďalšie konanie, nie je dovolanie podľa § 420 CSP prípustné.

32. Dovolací súd odmietne dovolanie, ak a/ bolo podané oneskorene, b/ bolo podané neoprávnenou osobou, c/ smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné, d/ nemá náležitosti podľa § 428, e/ neboli splnené podmienky podľa § 429 alebo f/ nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi alebo ak dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až 435.

33. Najvyšší súd odmietol dovolanie žalovaného, ktoré podal voči rozsudku odvolacieho súdu v celom rozsahu, v jeho zmeňujúcej časti podľa § 447 písm. c/ CSP (v časti, v ktorej namietal existenciu procesnej vady konania v zmysle § 420 písm. f/ CSP), a vo zvyšku podľa § 447 písm. f/ CSP, v potvrdzujúcej časti podľa § 447 písm. b/ CSP, v zrušujúcej časti podľa § 447 písm. c/ CSP (v posledných dvoch bez toho, aby sa zaoberal otázkami súvisiacimi s objektívnou prípustnosťou podaného dovolania).

34. Najvyšší súd rozhodnutie o nároku žalovaného na náhradu trov konania o dovolaní neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

35. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.